

DE DEELNEMERS

Voor dit project werkt het **ASKV/Steunpunt Vluchtelingen** samen met:

- Pharos
- Dr. L.H.M.van Willigen, arts en consultant Gezondheidszorg en Mensenrechten
- Sander Kramer: Kwalitatief onderzoeker Universiteit Utrecht
- Riëtte Mellink: Psychotherapeute
- Asielzoekers
- Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA)
- VluchtelingenWerk Nederland
- Centrum 45
- HealthNet TPO
- MAPP (Meldpunt Asielzoekers met Psychische Problemen)
- Mindspring

Het ZAPP zal daarnaast de samenwerking zoeken met instellingen die direct betrokken zijn bij hulpverlening aan asielzoekers met psychische problemen, zoals gezondheidscentra asielzoekers, Menzis en diverse GGZ-instellingen.

FINANCIERS

Het ZAPP is één van de projecten van het ASKV, een non-profit organisatie die zich inzet voor de belangen van vluchtelingen en die van uitgeprocedeerde vluchtelingen in het bijzonder.

Het ZAPP project is financieel mogelijk gemaakt door:

- Europees Vluchtelingen Fonds
- Innovatiefonds Zorgverzekeraars
- Fonds Psychische Gezondheid Utrecht

CONTACT

Project coördinator ZAPP

Valerie Minne

zapp@askv.dds.nl

Tel 06 364 95 746

Fax 020 4 203 208

ZAPP

Zorg voor Asielzoekers met Psychische Problemen

ZORG VOOR ASIELZOEKERS MET PSYCHISCHE PROBLEMEN

INLEIDING

Het thema "Medische zorg aan vluchtelingen" heeft momenteel in Nederland en Europa meer aandacht dan voorheen. Uit de resultaten van het MAPP (Meldpunt Asielzoekers met Psychische Problemen) blijkt dat deze aandacht terecht is. In de afgelopen drie jaar zijn meer dan achthonderd asielzoekers, bij wie mogelijk sprake is van psychiatrische problemen, aangemeld bij het MAPP. Ruim driehonderd van deze asielzoekers zijn door een MAPP-psycholoog of psychiater onderzocht. Bij 72% van de onderzochte asielzoekers was er sprake van zodanig ernstige klachten en lijdensdruk, dat verder onderzoek en behandeling op korte termijn is geïndiceerd.

Advocaten en medewerkers van VluchtelingenWerk Nederland signaleren dat bij een groot deel van deze onderzochte asielzoekers geen zorg of behandeling op gang is gekomen. Er kunnen verschillende redenen zijn waarom hulp voor deze kwetsbare groep asielzoekers onvoldoende op gang komt: Soms vragen asielzoekers met psychische problemen niet om hulp, bijvoorbeeld vanwege gevoelens van schaamte. Vaak is men onbekend met de mogelijkheden van hulpverlening in Nederland.

Ook moeten asielzoekers van het ene opvangcentrum naar het volgende opvangcentrum verhuizen, waardoor hulpverlening nauwelijks op gang lijkt te kunnen komen. Vanwege een gebrekkige overdracht van medische gegevens bij verhuizingen verdwijnen asielzoekers met psychische problemen regelmatig uit het zicht. Daarnaast lijkt er bij sommige (GGZ) instellingen sprake te zijn van handelingsverlegenheid: hoe hulp te verlenen aan (getraumatiseerde) mensen die nog geen verblijfsstatus hebben?

Zonder hulpverlening is de kans groot dat de psychische toestand van deze asielzoekers verslechtert en dat hun asielprocedure en integratie als gevolg hiervan vertraging oploopt.

Vernieuwend aan dit project is dat getracht wordt om stem te geven aan alle actoren die betrokken zijn in het hulpverlenersproces. Asielzoekers met psychische problemen en andere stakeholders worden actief betrokken in het onderzoek en het project. Asielzoekers die onderzocht werden door een MAPP-psycholoog of psychiater worden gecontacteerd om deel te nemen aan het ZAPP project.

steunpunt vluchtelingen
Frederik Hendrikstraat 111c
1052HN Amsterdam
Tel 020 6272408
fax 020 4203208
www.askv.nl

Zorg voor Asielzoekers met Psychische Problemen

DOEL EN OPZET

De doelstelling van het ZAPP is het verbeteren van de toegankelijkheid en continuïteit van de zorg voor asielzoekers met psychische problemen. Hiervoor zal het ZAPP

- Inventariseren van knelpunten in de toegankelijkheid en doorstroom van de gezondheidszorg voor asielzoekers met psychische problemen.
- Samen met stakeholders de toegankelijkheid van de gezondheidszorg voor asielzoekers met psychische problemen bevorderen
- Pilot opstarten

FASEN PROJECT

1. Onderzoek

De doelstelling van het onderzoek:

- A. Welke kennis is er in de literatuur te vinden betreffende vorige onderzoeken, recht op zorg en good practices in EU landen.
- B. te onderzoeken welke drempels asielzoekers, hulpverleners, eerste- en tweedelijnszorg ervaren in de gezondheidszorg voor asielzoekers met psychische problemen
- C. te onderzoeken welke voorwaarden er nodig zijn om het proces tot verbeteren van toegankelijkheid van gezondheidszorg voor deze doelgroep te bewerkstelligen.

Om hierop een antwoord te vinden worden de volgende onderzoeken uitgevoerd

1. Literatuurstudie (dr. L.H.M.van Willigen)
2. Kwalitatief onderzoek met asielzoekers en hulpverleners in de asielcentra (ASKV/Steunpunt Vluchtelingen)
3. Kwalitatief onderzoek met eerste en tweedelijnszorg (Pharos)

2. Publicatie resultaten

Het eindrapport van het onderzoeksproject wordt opgesteld door de onderzoekers in dialoog met de werkgroepen. De publicatie van deze resultaten heeft tenslotte tot doel om bij te dragen aan de rechtstreekse dialoog tussen asielzoekers, beleidsontwikkelaars en veldwerkers.

3. Conferentie

Met deze conferentie wordt de dialoog verder bewerkstelligd en worden ook andere actoren betrokken: hulpverleners, huisartsen, GGZ instellingen, beleidsmedewerkers, onderzoekers, enz. Het doel van deze dag is de knelpunten die door asielzoekers, eerste en tweedelijnszorgverleners, COA en VluchtelingenWerk medewerkers werden ervaren te vertalen naar concrete aanbevelingen voor de toekomst.

4. Pilot

Gebaseerd op de onderzoeksresultaten en de geformuleerde aanbevelingen wordt een pilot uitgevoerd om de toegankelijkheid voor asielzoekers met psychische problemen te bevorderen.